

WOJEWODA MAZOWIECKI
WN-II.431.1.2021

Warszawa, 28 lutego 2022 r.

Pan
Rafał Trzaskowski
Prezydent Miasta Stołecznego
Warszawy
pl. Bankowy 3/5
00 – 950 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na 2021 rok, kontrolerzy: Dominika Stodolak – kierownik Oddziału do Spraw Funduszu Solidarnościowego, Anna Bujak – starszy specjalista oraz Lidia Piotrowska - inspektor wojewódzki w Wydziale do Spraw Osób Niepełnosprawnych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (zwanego dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 30 września do 15 grudnia 2021 r.³ kontrolę problemową w trybie zwykłym w Mieście Stołecznym Warszawa (zwanym dalej Miastem) z siedzibą Urzędu Miasta przy pl. Bankowym 3/5, 00-950 Warszawa.

Przedmiot kontroli obejmował realizację umowy nr 25/AON/2019 z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wysokości i trybu przekazania środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (zwanego dalej Funduszem Solidarnościowym) na finansowanie zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 (zwanego dalej Programem).

¹ Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787)

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

³ Program kontroli w Mieście Stołecznym Warszawa z siedzibą Urzędu Miasta w Warszawie przy pl. Bankowym 3/5, 00-950 Warszawa (pismo znak: WN-II.431.1.2021 z 24.09.2021), ANEKS Nr 1 do Programu kontroli z 24 września 2021 r., Aneks Nr 2 do Programu kontroli z 29 listopada 2021 r., Zawiadomienie Miasta St. Warszawy o kontroli znak: WN-II.431.1.2021 z 24 września 2021 r., z 28 października 2021 r. oraz 29 listopada 2021 r.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

Miasto było reprezentowane w trakcie kontroli w szczególności przez Panią Martę Jakubiak, Zastępcę Dyrektora Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy⁴, które koordynowało i nadzorowało realizację Programu, [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] naczelnika Wydziału Pomocy Osobom z Niepełnosprawnościami oraz [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] głównego specjalistę Biura Pomocy i Projektów Społecznych, Wydziału Pomocy Osobom z Niepełnosprawnościami.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 16 lutego 2022 r. do którego Miasto zgodnie z pismem z PS-N.8120.48.2021.ADM z 22 lutego 2022 r. nie wniosło zastrzeżeń, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

W wyniku przeprowadzonej kontroli realizacji zadania w ramach ww. Programu dokonano następujących ustaleń:

1. Zgodnie z Programem do zadań gminy/powiatu realizujących Program należy podjęcie uchwały w celu realizacji Programu. W trakcie kontroli ustalono, że Rada Miasta podjęła 27 lutego 2020 r. uchwałę nr XXVII/786/2020 w sprawie przystąpienia Miasta Stołecznego Warszawy do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 realizowanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Koordynacja i nadzór nad realizacją Programu były prowadzone przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy (zwane dalej Biurem), wyodrębnioną komórkę organizacyjną Urzędu Miasta, działającą na podstawie regulaminu organizacyjnego nadanego przez Prezydenta Miasta. Zakres działania Biura określa w szczególności § 27 ww. regulaminu, natomiast jego wewnętrzną organizację oraz podział zadań pomiędzy poszczególne wewnętrzne komórki organizacyjne Biura określa wewnętrzny regulamin organizacyjny Biura. Centrum Usług Społecznych „Społeczna Warszawa” (zwane dalej CUS) ewidencjonowało otrzymane przez Miasto środki finansowe Funduszu,

⁴ Pełnomocnictwo Nr PS 0052.14.2015 z 18.06.2015 r. udzielone przez Pana Tomasza Pactwę, Dyrektora Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu Miasta St. Warszawy. Pełnomocnictwo GO-PR.0052.741.2020 z 02.03.2021 udzielone Panu Tomaszowi Pactwie, Dyrektorowi Biura przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy, m.in. do udzielania dalszych pełnomocnictw.

wydatkowało środki Funduszu, prowadziło księgowość w zakresie realizacji Programu, a także sporządzało sprawozdania z realizacji Programu i przekazywało je do MUW.

Biuro pismem znak: PS-N.8120.103.2019.BKU z dnia 22 czerwca 2020 r. powierzyło realizację oraz koordynację Programu nadzorowanej przez Biuro jednostce organizacyjnej Miasta pn. CUS z siedzibą przy ul. Skaryszewskiej 3 w Warszawie, wskazując CUS jako realizatora oraz koordynatora projektu, wyznaczonego do realizacji we współpracy z organizacją pozarządową przewidywaną do wyłonienia w drodze otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego.

Zgodnie z dostępnymi dokumentami CUS działa na podstawie uchwały Nr XXXVIII/9 82/2016 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 16 grudnia 2016 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej Miasta Stołecznego Warszawy, statutu CUS stanowiącego załącznik Nr 1 do ww. uchwały oraz na podstawie uchwały Nr L/1222/2017 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 8 czerwca 2017 r. w sprawie obsługi jednostki budżetowej Miasta Stołecznego Warszawy i regulaminu organizacyjnego, który określa organizację i zasady funkcjonowania CUS .

Miasto dwukrotnie ogłaszało otwarty konkurs ofert na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawa nr 1006/2020 dnia 5 sierpnia 2020 r. i Zarządzenia Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawa 1197/2020 z dnia 1 października 2020 r. W wyniku drugiego konkursu Miasto wybrało organizację pozarządową pn. Fundacja „La Fontaine” (zwaną dalej Fundacją), której zlecono realizację części zadania we współpracy z CUS, w wymiarze określonym w ofercie realizacji zadania publicznego na podstawie umowy nr UMIA/PS/B/VI/3/288/2020 zawartej 2 listopada 2020 pomiędzy Biurem, a Fundacją.

2. Miasto podpisało 18 grudnia 2019 roku z Wojewodą Mazowieckim (zwanym dalej Wojewodą), umowę *na finansowanie zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020*⁵.

⁵ umowa nr 25/AON/2019 z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wysokości trybu przekazania środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na finansowanie zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020.

W ramach ww. umowy Miasto otrzymało środki finansowe w kwocie 1 998 945,00 zł, w tym 9 945,00 zł na koszty związane z obsługą Programu⁶, zgodnie z wnioskiem z 31 października 2019 r. złożonym do Wojewody, z przeznaczeniem na realizację zadania w 2020 w zakresie zapewnienia 66 000 godzin usług asystenta 220 pełnoletnim osobom niepełnosprawnym, w tym 185 z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności ze znacznym i 35 z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Na realizację zadania Miasto otrzymało wsparcie finansowe w wysokości 100% kosztów realizacji usług asystenta – zgodnie z Programem (Rozdział V pkt 17).

Zgodnie z przedstawioną dokumentacją, w tym ze sprawozdaniem z realizacji zadania złożonym do Wojewody w terminie wyznaczonym w Programie Miasto objęło w kontrolowanym okresie usługami asystenckimi w wymiarze 7 993 godzin (tj. 12,11% planowanych) łącznie 143 osoby (65% planowanych), w tym 102 osoby z orzeczeniem o znacznym (tj. 55,13% planowanych) i 41 o umiarkowanym (tj. 117,14% planowanych) stopniu niepełnosprawności. CUS objął Programem 50 osób, natomiast Fundacja 93 osoby.

3. Zgodnie z Programem usługi asystenckie są przyznawane na podstawie Karty zgłoszenia do Programu, której wzór stanowi załącznik nr 7 do Programu do której należy dołączyć kserokopię aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub równoważny dokument.

Udostępnione do kontroli Karty zgłoszenia CUS i Fundacji zostały sporządzone wg wzoru stanowiącego załącznik do Regulaminu świadczenia usług, będącego podstawowym dokumentem Zasad Realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2019-2020, opracowanych przez Biuro i zaakceptowanych przez MUW. Prezydent Miasta w drodze zarządzenia wprowadził ponadto Standardy usług asystenta osób z niepełnosprawnością na terenie miasta stołecznego Warszawy.

Wszystkie osoby, które zgłosiły chęć udziału w Programie realizowanym przez CUS zostały do niego zakwalifikowane, natomiast Fundacja odmówiła udziału w Programie dwóm osobom.

⁶ na podstawie art. 13 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2192, z późn. zm.)

4. Z udostępnionych przez Biuro w ramach kontroli dokumentów wynika, że usługi asystenckie były świadczone przez 64 asystentów, w tym 10 zatrudnionych przez CUS i 54 zatrudnionych przez Fundację. Każdy z asystentów CUS posiadał dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej (kserokopie w aktach kontroli), natomiast wszyscy asystenci Fundacji wg oświadczenia Biura posiadali wymagane przez Program doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym oraz co najmniej średnie wykształcenie potwierdzone w trakcie procesu zatrudniania przedłożeniem legitymacji studenckiej, w przypadku asystentów będących studentami lub przez złożenie stosownego oświadczenia. W przyjętym przez Miasto regulaminie świadczenia usług (pkt I Zasady ogólne, pkt 11.1 a i b) nie określono sposobu dokumentowania kwalifikacji formalnych asystentów z wyjątkiem określenia rodzaju dokumentów potwierdzających doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym.

5. Zgodnie z Programem usługi asystenta winny być realizowane przez 7 dni w tygodniu, w godz. 7:00 – 22:00, w uzasadnionych przypadkach godziny wykonywania usług mogą być zmienione. Natomiast limit godzin usług asystenta przypadających na jednego uczestnika wynosi nie więcej niż 30 godzin miesięcznie.

Stwierdzony w trakcie kontroli zakres usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej wynikał z Regulaminu udzielania usług (pkt II regulaminu pn. Zakres usług) oraz Kart realizacji usług asystenckich i był zgodny z zakresem przedmiotowym określonym w Rozdziale V pkt 10 Programu. Za katalog usług podstawowych asystenta Miasto uznało zgodnie z ww. regulaminem wsparcie w przemieszczaniu się a) do miejsca i z powrotem b) poza domem c) w domu, natomiast za usługi towarzyszące, wyłącznie o charakterze dodatkowym, niezbędnym w trakcie trwania usługi asystenckiej, uznano pomoc asystenta w czynnościach pielęgnacyjnych, higienicznych, w ubieraniu się, zakupach oraz w przygotowywaniu i podawaniu posiłku.

Zgodnie z Programem oraz Regulaminem świadczenia usług opracowanym przez Miasto uczestnicy Programu nie ponosili odpłatności za usługi asystenta (rozdział V Opłatność za usługi). Ponadto zgodnie z regulacjami zawartymi w tych dokumentach uczestnicy Programu mogli zgłosić do Realizatora swojego asystenta, który spełniał wymogi Programu dotyczące kwalifikacji asystenta. Ostateczna decyzja dotycząca zatrudnienia

należała do Realizatora Programu. Uczestnik miał możliwość wyboru asystenta i 42 osoby skorzystały z tej możliwości. Osoby, które chciały skorzystać z tej formy świadczenia usługi robiły to w formie zgłoszenia ustnego.

Miasto wywiązało się z obowiązku informacyjnego tj. zamieszczania LOGO Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zgodnie z zapisami Programu i zawartą umową, przesyłając 2 lipca i 5 listopada 2021 roku do MUW, za pośrednictwem poczty elektronicznej materiały informacyjne i promocyjne, tj. dokument pn. Regulamin świadczenia usług tj. Załącznik nr 1 do Zasad realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020, jak również projekt tekstu na stronę Fundacji „La Fontaine”, uzyskując akceptację MUW.

6. Miasto zgodnie z zapisem wynikającym z § 7 umowy sporządziło i przekazało do MUW sprawozdanie z realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 za rok 2020 w prawidłowym terminie wynikającym z umowy, do MUW wpłynęło 30 stycznia 2021 r., natomiast korekta sprawozdania wpłynęła 3 lutego 2021 r. Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z wzorem załączonym do Programu tj. załącznikiem nr 4 do Programu

Przedstawiając powyższe ustalenia informuję Pana Prezydenta, że realizacja Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 została oceniona **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Wyniki kontroli wskazują na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 co do zasady zgodnie z wymogami Programu. Jednakże Miasto objęło w kontrolowanym okresie usługami asystenckimi 143 osoby w wymiarze wyłącznie 7 993 godzin tj. 12,11% planowanych, co skutkowało możliwością korzystania przez osoby niepełnosprawne z usług asystenta w bardzo ograniczonym czasie. Stopień realizacji Programu nie jest zatem zgodny z założonym celem określonym we wniosku stanowiącym załącznik do umowy nr 25/AON/2019 z dnia 18 grudnia 2019 r. *w sprawie wysokości i trybu przekazania środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na finansowanie zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020.*

W toku kontroli stwierdzono również brak określenia sposobu dokumentowania kwalifikacji formalnych asystentów z wyjątkiem określenia rodzaju dokumentów potwierdzających doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym, co uniemożliwia dowodzenie spełniania przez asystentów wszystkich wymogów programowych (przyjęto oświadczenie Biura). Brak określenia w Programie sposobu dokumentowania kwalifikacji nie zwalnia z jego obowiązku, choćby dla potrzeb dowodowych.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Prezydenta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. podjęcia wszelkich działań organizacyjnych mających na celu realizację zadania zgodnie ze złożonym wnioskiem podczas kolejnych edycji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”;
2. pełnego dokumentowania kwalifikacji asystentów osobistych osób niepełnosprawnych określonych w Programie.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych i wykorzystania wniosków wynikających z przeprowadzonej kontroli lub przyczynach ich niewykorzystania.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Marzena Tazbir-Kowalczyk
Dyrektor
Wydziału do Spraw Osób
Niepełnosprawnych